

Programajánlat

Polaris Csillagvizsgáló

Távcsöves bemutatások az óbudai Polaris Csillagvizsgálóban minden kedden, csütörtökön és szombaton 18 órától (Hurlapost, III. ker., Latorc u. 2/c.). A belépődíj felnőtteknek 300 Ft, diákoknak és nyugdíjasoknak 200 Ft. A távcsöves bemutatások az MCSE tagjai számára ingyenesek.

Keddenként 18 órától tartjuk MCSE-klubestjeinket a Polaris Csillagvizsgálóban. Tagfelvétel, távcsöves tanácsadás, egyesületi programok megbeszélése.

Ifjúsági csillagászati szakkörünk csütörtökönként 18 órától tartja foglalkozásait. A jelentkezéseket folyamatosan fogadjuk!

A Polaris honlapja (aktuális programokkal): <http://polaris.mcse.hu>

Európa és a csillagok

(előadás-sorozat keddenként 18 órától)

Május 6. Európai csillagászok – magyar csillagászok (Zsoldos Endre)

Május 13. Az ESO, az Európai Déli Obszervatórium (Fűrész Gábor)

Május 20. European Space Agency: Európa a világűrben (Spányi Péter)

Május 27. Egy európai űroszervatórium: az ISO (Ábrahám Péter)

Május 7. 5 órától: a Merkúr-átvonulás bemutatása és megfigyelése.

Május 31. 7:45-től a napfogyatkozás bemutatása és megfigyelése.

A május 16-i holdfogyatkozás a budai hegyek takarása miatt nem figyelhető meg a Polarisból!

Április 12.: Bolygóészlelők találkozója a Polaris Csillagvizsgálóban

A várható program:

A CCD képfeldolgozás alapfogásai

Uránusz, az ismeretlen bolygó

A Meteor bolygórovatának harminc éve

Exobolygók

Az elmúlt negyven év, néhány érdekes légköri jelensége a Jupitern

A Mars vizuális megfigyelése

A bolygók trójái testvérel

Konkoly Thege Miklós és az ógyallai csillagvizsgáló

Legújabb CCD felvételeim és tapasztalataim

A Naprendszer Pálóczi Horváth Ádám műveiben

Ezúttal is lesz kiállítás, melynek témája a Mars!

További információk: Hollósy Tibor, 1107 Budapest, Bihari út 3/a., Tel.: (70) 200-3839, E-mail: justinian@mcse.hu

Csillagászati fotók kiállítása

április 14–21., Veszprém

leles magyar asztrofotósok mutatják be felvételeiket a csillagos ég objektumairól és jelenségeiről. A kiállítás folyamán megtekinthetők Zseli Zsolt, Eder Iván, Horváth Tibor és Tuboly Vince napfogyatkozásról, holdfogyatkozásról, üstökösokről, kodokról, hal-mazokról, galaxisokról készített fényképei.

Megnyitó április 14-én 17 órakor a Veszprémi Egyetem aulájában. A rendezvényt Ládányi Tamás nyitja meg, majd a meghívott kiállítók mutatkoznak be, és beszélnek a képeikről.

Az égbolt és szépségei

Május folyamán Dunaujvárosban a Dunaferr Dunai Vasmű Humán Intézetében látogathatják az érdeklődők az égbolt szépségei c. kiállítást. Egyéni és csoportos látogatásra előzetes jelentkezés a (25) 581-515 telefonszámon.

Az idő hangja

Óratörténeti kiállítás a budapesti Iparművészeti Múzeumban. A kiállítás az év végéig nyitva tart. Információk: www.imm.hu

Helyi csoportjaink

Baja: A Hárckai Csoport minden pénteken 18 órától éjfélig tartja foglalkozásait a Lóth Kálmán u. 19. sz. alatti csillagvizsgálóban.

Kunszentmárton: Összejevetelek minden hónap utolsó szombatján 15 órától a József Attila Könyvtárban (Kossuth L. u. 2.).

Miskolc: Szakköri előadások és a helyi csoport találkozója minden pénteken 19 órától a miskolci Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgálóban (Dorottya u. 1.).

Esztergom: A Szabadidő Központban (Dajcsy-Zs. u. 4.) minden szerdán 18 órákor találkoznak a tagok.

Paks: Minden csütörtökön összejevetel az Űrgyermzőn, a Fapalotknál. Kezdesi idő: a napnyugta időpontja (lásd a Csillagászati évkönyvben). Időtartama 1–1,5 óra. Utána kerülvező őrök esetén észlelés.

Pécs: A Helyőrségi Klubban (Király u. 13.) minden hétfőn 18 órákor találkoznak a helyi MCSE-tagok.

Szeged: A Szegedi Csillagvizsgálóban tartjuk összejeveteleinket keddenként 10 órától.

Bülyi bemutatók

Május 2. Csillagászati szakkör az Erzsébet Vigadóban 18:00-tól. Jó őrök esetén 20:00-tól észlelést, melynek célja a kb. 31 órás hold-sarló megtalálása.

Május 3. A DCSE közgyűlése. A köztit programok mellett előadás az Újdonságok a Naprendszerben címmel.

Május 7. A Merkúr átvonulása a Nap előtt. A belépést és a jelenség elejét az általános iskolában szeretnénk megfigyelni, lehetőséget adva minden érdeklődőnek a távcsövekbe való betekintésre.

Május 9. Csillagászati szakkör az Erzsébet Vigadóban 18:00-tól.

Május 16. Csillagászati szakkör az Erzsébet Vigadóban 18:00-tól.

Május 23. Csillagászati szakkör az Erzsébet Vigadóban 18:00-tól.

Május 30. Péntek. Csillagászati szakkör az Erzsébet Vigadóban 18:00-tól.

Május 31. Részleges napfogyatkozás megfigyelése.

Dunaújvárosi bemutatók (a kórház mögötti kilátónál, az Aratók szoborcsoport mellett)

Május 3. A vékony hold-sarló, a Hold hamuszurke fénye, a Jupiter és a Szaturnusz.

Május 7. Hajnalban a Merkúr-átvonulás észlelése és távcsöves bemutatója.

Május 9. A Hold első negyedben, nagybolygók.

Május 11. A Hold és a nagybolygók távcsöves bemutatása.

Május 16. Késő éjjel a teljes holdfogyatkozás megfigyelése, látogatók esetén bemutatása.

Május 24. A Munkás Művelődési Központ 310. sz. termében filmvetítéssel kísért előadás (Carl Sagan: A Föld védelmében), majd vitafórum.

Május 30. A Művelődési Központ 310. sz. termében dr. Zseli József diavetítéses előadására várjuk érdeklődőinket. Az előadás után az MMK előtt kettőscsillagok és a Jupiter-holdak távcsöves bemutatója.

Május 31. Napkeltekor a részleges napfogyatkozás észlelése és távcsöves bemutatója.

Kisnánai programok

Május 7. Merkúr-átvonulás a Vár melletti területről

Május 9. A csillagok csodálatos világa (előadás, Klubkönyvtár)

Május 16. Teljes holdfogyatkozás bemutató (a Vár melletti területről)

Május 23. Magyarországi napfogyatkozások (előadás, klubkönyvtár)

Május 31. Részleges napfogyatkozás és meteorészlelő minitábor (Málra, Tatárka tisztás)
Szervező: Szabó Csaba, 3264 Kisnána, Szabadság út 63., tel.: (37) 324-419

Május 1.: Csillagászati bemutató Hartán. Az MCSE Kiskun Csoport és a Neptunusz Amatőr-csillagász Kör szervezésében a Hartai Duna-parton, a Sportpályán.

A délutáni program: A csillagászat és az űrkutatás iránt érdeklődők a helyszínen tájékozódhatnak szakkönyvekből és újságokból. Folyamatos videó és számítógépes vetítés. Círcerek részére csillagászati totó. A felmerülő csillagászati kérdésekre csoportunk tagjai válaszolnak

Miskolci bemutatók

Május 3. 20:30-tól **IV. Miskolci Csillagpartty** a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium udvarán
Eőnapok: Május 4, 5, szintén 20:30-as kezdéssel.

Május 5. 20:30 **Nyílt nap** a Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgálóban.

Pécsi bemutatók

Május 7.: Merkúr-átvonulás a Pécsi Planetárium Csillagvizsgálójából. 6:30-tól 13:00-ig közös észlelés és távcsöves bemutatás a Merkúr Nap előtti átvonulása alkalmából. Helye: Pécs, Szőlő u. 65. TIT Pécsi Planetárium Csillagvizsgálója.

Május 16.: Teljes holdfogyatkozás a Pécsi Planetárium Csillagvizsgálójából. 3:30–5:30 között közös észlelés és távcsöves bemutatás a teljes holdfogyatkozás alkalmából.

Május 31. Részleges napfogyatkozás észlelése a pécsi Misina-telőről, a tévétevény alatti parkolóból 4:30–6:30 között. (A pécsi rendezvények borult idő esetén elmaradnak.)

Zalaegerszegi programok

Az MCSE Zalaegerszegi Csoportja április 19-én 18 órai kezdettel a zalaegerszegi Páls Dező Általános Iskolában (Zalaegerszeg, Páls D. u. 16.), találkozik. Szekeres Tibor tart előadást: Fejünkre hulló meteorok címmel. Derült idő esetén utána az iskola előtti téren a megjelentek részvételével közös távcsöves megfigyelést tartunk. A program társ szervezői: a VCSF és a Helyi Csoport.

Május 16/17-én egész éjszakai megfigyeléset tartunk a Zalaegerszeg, Rákóczi u. 52. sz. alatti ház udvarán, a teljes holdfogyatkozás megfigyelése céljából 16-án 20 órai kezdettel Csizmadia Szilárd előadása: Legközelebbi újítást: a Hold. A program társ szervezői: VCSF és a Helyi Csoport.

MCSE-táborok

Ágavár 2003 Ifjúsági Tábor. Ifjúsági táborunkat (15–19 éves korosztály) június 27–július 4. között tartjuk, az Ágavári Turistaházban.

Meteor 2003 Távcsöves Találkozó. Országos távcsöves találkozókat Szentléleken bonyolítunk le, július 31.–augusztus 3. között.

Robbanó Napok

Az MCSE Változócsillag Szakcsoport találkozója

Gyula, Városerdei Üdülőttelep, május 16–18.

Találkozóknak a Városerdei Üdülőttelep és a gyulai csillagvizsgáló ad otthont. A szakmai program mellett észlelési lehetőség az ország legnagyobb, 206 mm-es Starfire-refraktorával, ismerkedés Gyula asztronómiai és gasztronómiai nevezettségével, a változóészlelés problémáinak megvitatása stb.

Észlelő a szombati előadásokból:

Csillagászat Gyulán (Márki-Zay Lajos)

Változócsillagászat a Hubble-űrtávcsövel (Szabados László)

Mira-fénygörbék (Csukás Mátys)

A változós adatbázis (Kovács István)

Észlelések elektronikus beküldése (Kovács István)

Szupernóvák nyomában (Sárnecky Krisztián)

Változók 20x60-asok számára (Fridrich Róbert)

A részvételi díj és az étkezési költségek a helyszínen fizethetők, azonban **csak az előzetesen jelentkezőket tudjuk fogadni.** Szállás: 1000 Ft/nap/fő (szoba), 500 Ft/nap/fő (saját sátor). **Étkezés** (alkalmanként): reggeli 273 Ft/fő, ebéd 443 Ft/fő, vacsora 343 Ft/fő.

Jelentkezési határidő: április 30.

Jelentkezés Mizser Attilánál (mzs@mcse.hu) és a helyi szervezőnél, Márki-Zay Lajosnál (mzl@bay-gyula.hu)

OPTIKA BÖRZE

Budapest IX., Haller u. 27. 2003.04.13. 9^h–13^h

ELADÓ

70/500 Makszutov-távcső, Zeiss 4/300 Sonnar objektív, Zeiss sztereoműszer és mikroszkóp. Távcsőkör 200/1400, 170/1000 minőséggaranciás, 4,5/300 Tair objektív, Német szerelésű állványok, Segédtekur, okulárhúzzal, keresőtávcső, Okulárok: Zeiss 50/540 távcső, Duplapóláriszűrős, szabályozható fényáteresztő, (Szinte) mindent átveszek, beszerzek.

Csere beszámlálás, részletfizetés
Molnár Imre, Budapest XI., Tomaj u. 4.

Tel: (1) 208 4836, (70) 206 1663

Csillagásztörténeti konferencia 2003

A Magyar Csillagászati Egyesület és a Gothard Amatőrcsillagászati Egyesület 2003. augusztus 22-24. között Szombathelyen csillagásztörténeti konferenciát szervez

EZER ÉV CSILLAGÁSZATA MAGYARORSZÁGON A KÖZÉPKOR ÉS A RENESZÁNSZ TUDOMÁNYA

címen. A konferencia központi tárgya a magyarországi csillagászati emlékek, munkálatok bemutatása a honotglálás és államalapítás idejétől a 17. sz.-ig. *Új eredmények ismertetését azonban más korszakból is programra tűzhetünk!*

Kérjük az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat szíveskedjenek bejelenteni levelezőlapon az alábbi címről: Bartha Lajos, 1023 Budapest, Frankel Leó út 36. Tel.: (1) 426-0074. Egyúttal azt is szíveskedjenek feltüntetni, hogy kívánnák-e előadást tartani. Azok számára, akik érdeklődésüket bejelentik, a következőkben részletes körlevelet küldünk a konferencia időpontjáról, az előszállásolási és étkezési lehetőségekről és költségekről, valamint a kialakított programról.

A konferencia előadásai nyilvánosak, azokon az érdeklődők is részt vehetnek, ill. előadást tarthatnak.

A szervezőbizottság

Kiadványainkból

Meteor csillagászati évkönyv 2003

Magyar Csillagászati Egyesület, 2002, 326 o., 1800 Ft

Ízelítő a tartalomból: Táblázatok, A csillagászat legújabb eredményei, Bolygók más csillagok körül, Kvázárok, A nagy tömegű csillagok keletkezése, Kis égitestek anyagának fejlődése, Beszámolóok.

Az évkönyvet folyamatosan postázzuk mindazon tagjainknak, akik megújítják tagságukat a 2003-as évre, illetve azoknak, akik új belépők. Nem MCSF-tagok az MCSF címen rendelhetik meg 1800 Ft-

os áron (1461 Budapest, Pf. 219.), rózsaszín postautalványon, a hátlapon „Évkönyv 2003” megjelöléssel.

Amatőrcsillagászok kézikönyve

Magyar Csillagászati Egyesület, 2002, 536 o., 2000 Ft (2300 Ft)

Az új Kézikönyvet számos ponton átdolgoztuk, új ábrákkal egészítettük ki, az első kiadás hibáit kijavítottuk. Jelentősen átdolgoztuk a kettőscsillagokról és a fogyatkozásokról, csillagfedésekről szóló fejezetet, továbbá teljesen új fejezet készült a csillagászati képkalkotásról. Az 536 oldalas kötet megrendelhető az MCSF-től (1461 Budapest, Pf. 219.), rózsaszín postautalványon, illetve megvásárolható a Polaris Csillagvizsgálóban, a Planetáriumban és a Műszaki Könyvtárházban. Az Amatőrcsillagászok kézikönyve ára 2300 Ft (tagok számára 2000 Ft)

Magyarország napórái

Magyar Csillagászati Egyesület, 1998, 128. o., 500 Ft (400 Ft)

Katalógusunk 405 árnyékóra legfontosabb adatait sorolja fel leírásokkal, irradalmjegyzékkel, fényképekkel adva teljesebb képet a hazai helyzetről

**AKI AZT HISZI, HOGY
EZ JÓ MULATSÁG,
NYILVÁN
NEM TUDJA:**

SOKVAL SZÓRAKOZTATÓBB
ÉS EGÉSZSÉGMEGŐRZŐBB
MÓDON LEHET REPÜLNI

SÍKLOERNYŐVEL!

ALAPFOKÚ TANFOLYAMOK
AZ ÉRÉLRA LEGALKALMASABB

HAZAI DOMBVIDÉKEN,
Heves megye északi részén,

húzóernyővel vagy hőkernyővel,
intenzív, bontakósan formában is!

FELSZERELEST ADUNK!

Tanulmányi + vizsgadíj: 35.000 Ft, de
MCSF-tagoknak csak 25.000!!!

További info:

06-36-367-222